Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De impensis in rebus dotalibus factis

urn:nbn:de:bsz:31-319110

Visual Library

ad iuriſditō nem:qa mulier erat .d. vniuerſalis territorii et iuriſditiōis non ſingulorū bonoruꝫ imobiliū vñ ſicut ſi tranſeūt de ꝓuaſto in ꝓuatuꝫ titulo donatiōis uel uēditiōis non alteraꝛ territoriū ⁊ uniuerſitas ita ⁊ ſi traſeant in uirū ꝑ cōfiſcationē: ⁊ ſic mulier recupato territorio exercebit iuriſditō nē ꝯ uirum uel heredes eius ſup bonis cōfiſcatio ſicut cōtra alioſ ſubditos alleg. bonū tex.in .l.uſufructu legato.ſ.de vſufru . an aūt dans in dotē ciuitatē videatur dare territoriū vid bal.cōſi.ccclxxxij.iiij.vol. ⁊ an dando oia bōa ⁊ iura in dotem tranſeat ius patronatus vide bal.cōſilio.i.lib.v.

¶De impēſis in rebus dotalibuſ factis. Rub.

bona ſūt publicata:⁊ alie ꝯdēnatiōes:⁊ mulcte impoſite.qrit an iſte debeāt reſtitui mulieri. Videtur ꝙ ſic:ut.l.iiij.⁊.l.cū in fūdo.ſ.de iur.do. ⁊.ſ.e.l.diuortio.§.ſi uir: ubi ea q̄ nō renaſcūt ōbēt reſtitui. In cōtrariū uideꝛ.l.iſta:qa quando aliqd uniuerſale daꝛ in dotē:ut peculiū: fructꝰ illius ꝑtinēt ad maritū.qdā dicūt ꝙ pecunia:et res mobiles ꝑcepte ex cōdēnatione ſunt mariti. imobilia reſtituūꝛ uxori. Alij dicūt ꝙ oia ōbent eē mariti tanꝙ̄ fructus illius iuriſditionis:⁊ hoc uerū puto ꝑ hāc.l.⁊.l.item ſi fūdi.§.ij.⁊.§.aucupioꝝ.ſ.de uſufru.⁊.l.uſufru.ſ.e.oia eni ſūt fructus iuriſditiōis:ut.x.coll.q̄ ſint regalia. ca.i.C. de modo mulcta.l.mulctarū:⁊ ibi ꝑ Cy. Ad cōtraria r̄ndeo ꝙ illō qō accreſcit dꝫ uxori r̄ſtitui ſi tū̄ nō eſt in fructu ut h̄. Nō ob.qō diciꝛ ꝙ ea q̄ nō renaſcunꝛ nō ſūt in fructu:qa nūꝙ̄ ex aliena re illud idem numero qō ſemel naſciꝛ poſtea renaſciꝛ:ſed aliud eiuſdē generis.ita in iuriſditiōe ſepe ⁊ ſepius ꝯtingit cōmitti ōlicta ꝓpter q̄ condēnatiōes mulcte ⁊ bonoꝝ publicatiōes dicuntur renaſci:lꝫ nō eorūdē bonorū nūero. ¶Quero pone ꝙ daꝛ in dotē grex ouium.qd ꝑtinebit ad uirū. Dico ꝙ oia q̄ naſcunꝛ:lꝫ ex renatiſ dꝫ in loco mortuoruꝫ ponere:⁊ gregē ſupplere: ut.l. uetus fuit q̄ſtio.cū.l.ſe.ſ.de uſufr.facit.l.diuortio.§.nō ſolū.ſ.e. ¶Ultimo no.text.q dicit ꝙ uir teneꝛ acqrere:qō intelligo.i.lucra obuenientia nō repudiare ſm formā.l.ſeruus dotalis.ſ. eo.alias ſequereꝛ ꝙ uir teneretur ad utileſ impēſas qō nō eſt uerū:ut dicā.j.ti.i.l.i. circa princi.

¶De ipēſis in rebus dotalibus factis. Rub.

i

Ipenſarū. In iſto titulo ſic ꝓcedit iuriſcōſultus:qa primo ponit vnā diuiſionē generaleꝫ ipenſarum uſqꝫ ibi neceſſe.ubi tractat de neceſſarijs uſqꝫ ad.l.qō diciꝛ.§.utiles.ubi incipit tractare de utilibus uſqꝫ ad.l.uolūtarie.ubi de volūtarijs uſqꝫ ad.l.utiliū:ubi icipit tractare ꝯmuniter:⁊ ꝑmixtiꝫ de oībus uſqꝫ ad ſi. Legā totuꝫ ſimul ponēdo caſū uſqꝫ ad.l.qō diciꝛ. Aſſume. .§.neceſſarie. ¶Ex.§.ſequenti.

¶An vir teneaꝛ facere impenſas ex neceſſitate ꝯtractus.⁊ an cū accepit nomē debitoris in dotem ōducat expenſas factas.

Neceſſarie. Nota hic:⁊ in.l.totuꝫ in prin.ꝙ neceſſarie ipenſe ſūt quas maritus hꝫ neceſſe facere aliaſ teneret. ¶Cōtra maritus teneꝛ facere ipēſas vtiles.vt.j.e.l.pe.⁊.ſ.ti.i.l.ſi.ergo utiles ſūt neceſſarie. Huius timore gl.h̄ poſite ſe inuoluūt. Dicit eni pria gl.ꝙ dꝫ intelligi hic de neceſſitate ex ꝑte rei:qa alias ſi nō fieret res ꝑiret:ut.l.impenſe.j.e.Sed hoc eſt ꝯtra tex.in.l.⁊ in totum: ubi inſpicitur neceſſitas ex parte ꝑſone. Eſt eniꝫ neceſſitas ex parte rei:ut qñ domus periret oportꝫ ꝙ reficiatur. Eſt etiaꝫ neceſſitas ex parte perſone:ut quādo.l.imponit perſone neceſſitatem q̄ faciat:⁊ de qua neceſſitate loquitur glo. inuiceꝫ variant hic:⁊ in.l.⁊ in totum. Et vide glo.que incipit.ſ.a.l.impoſita ⁊c. ¶Pro cuius declaratione quero an uir teneatur facere vtiles impenſas ex neceſſitate contractus quia non uenit in actione mādati uel negoci. geſto.ſed in actione ex eo cōtractu:ut.l.heredes.§.ſed ſi vnus.ſ.familī.herciſ.⁊.l.ſi cōmunes.de neg.geſt.Sed impenſe vtiles repetuntur a uiro per actionē mandati vel actio.neg.geſt.vt.l.i.§.ſed nec ob impēſas.C.de rei vxo.actio.ergo non debꝫ vir eas facere ex neceſſitate contractus:⁊ hoc eſt uerum. Non ob.l.penul.j.eo.quia ibi dicit ꝙ ōbeat res tueri:non ꝙ debeat augeri. Non obſtat.ſ.titu. .i.l.ſi.quia intelligitur ꝙ debet acquirere non faciendo expenſas ō nouo:ſed lucra ſibi obueniētia agnoſcere:⁊ non repudiare ſm formā.l. ſeruus dotalis.ſ.ti.i.⁊.l.ſi omnes.ſ.de neg. geſt. nunc ad propoſitum dico ꝙ impenſe neceſſarie dicuntur que habent neceſſitateꝫ ex parte rei:et ex parte perſone ſimul.nunꝙ̄ eniꝫ eſt neceſſitas perſone mariti:niſi ſubſiſtat neceſſitas rei: ⁊ ita ſentit. Hugo.in.l.⁊ in totum in princi.quod eſt veriſſimuꝫ. Predicta uera cum tractatur de impenſis in rebus dotalibus factis:ſed in petitiōe hereditatis uel in rei uendicatiōe in quibus bone fidei poſſeſſor non tenetur ad aliquid ſolum inſpicitur neceſſitas ex parte rei.ut dicantur impenſe neceſſarie:vt dicit glo.in.l. ⁊ in totum:et bene. Una obiectio reſtat de curatore qui repetit actio.nego.geſt.⁊ iſtō teneo: ⁊ ſemper tenui nec unꝙ̄ reperi contrarium. ¶Oppo.j.e.l.impenſe.Sol.vt in glo. Uenio ad uerſi.in neceſſarijs. Quero mulier [a] dedit in dotem nomina debitorum:maritus fecit expenſas in exigendis ōbitoribus:an ille expenſe computentur mulieri. Glo.vero hic dicit ꝙ non:quia illud nō eſt impenſum in rem mulieris:⁊ ita dicit caſuꝫ eē hic. Et vide glo.que incipit res dotales: ibi conuenire videtur.uel ſigna eaꝫ:⁊ no.quia ſingularis eſt.Spe.tractat hāc queſtionē in ti.de do. inter ui.⁊ uxo.§.ſi.ver.illō queritur:⁊ ibi recitat opi. antiquorū.ſ.Jo.⁊ guarnerij.q Guar.fuit in cōtraria opi. ¶Et ꝓ iſta glo.facit.C.de bo. ma.l. .i.⁊ de bo.que lib.l.ſi.§.vbi aūt.vbi uidetur caſus in contrariuꝫ:quia ſi impenſe fiant gratia reruꝫ deducūtur de fructibus:vt.l.ſi a domina.§. ſi.ſ.de pe.here.⁊.ſ.titu.i.l.fructuſ:⁊.l.diuortio .§.impendia. ¶Preterea iſte impēſe in exigēdis uel cōueniēdis debitoribus videntur neceſſarie:quia eis nō factis maritus tenetur:⁊ ſuum eēt periculum:ut dixi.ſ.ti.i.l.meuia in prin.⁊ in hac opi.eſt Guar. Non obſt.l.i.de bo.ma. ⁊ de bo.que lib.l.ſi.§.vbi aūt:qa ibi pater ꝑcipit fructus ꝓpter patriaꝫ poteſtatem non propter aliquod onus quod ipſe ſuſtineat:quia etiā ſi nullum onus ſuſtineret:⁊ ipſe perciperet merito de illis fructibus debet facere impēſas.ſed hic vir percipit fructuſ propter onera matrimonij. ſi ergo de illis debet facere impenſas in conueniendo debitores iā in duplicem caſum computarētur contra.l.quod ſepe.ſ.de compē.quid dicemus.modo dico ſic.quandoqꝫ datur in dotem nomē eſtimatum:⁊ ſic periculū eſt mariti : tunc ſine dubio non repetet impenſas:ut.l.ſi nomen .ſ.de here.uel act.uē.dixi in.l.meuia in prin.ſ. ti.i.Quandoqꝫ vir accepit nomē debitoris ī dotem ſimpliciter: ⁊ tūc dico ꝙ oēs impenſe legitime facte in exigendis noībus debitorū debēt ōduci de dote.pro hoc do.glo.que hoc dicit in ſimili.C.mā.l.ꝑ diuerſas.i.gl.ma.ubi diciꝛ ꝙ qñ nomē daꝛ tātū videꝛ dari quātum poteſt conſequi deducta impenſa. Uenio ad uer.proinde:⁊ in eo ꝙ dicit ꝙ preſtitit ex ſtipulatiōe damni infecti intereſſe.intellige ſi uxori erat vtile magiſ p̄ſtare ꝙ̄ domum pro derelicto relinquere:ut.l.ſi quis putans.cōmuni diui.

El in ualitudie. ¶Oppo.ſ. ti.i.l.diuortō.§.ipēdia.So.h̄ ī ipēſa magna.ibi in parua.qō facit ad qōnē quaꝫ ibi dixi.

Nos autem. No.regulā aut ipēſa fit ad ꝑpetuā [b] rei

a i Impēſarum quero mulier.vide bald. in.l.ij. .C.de act.⁊ obli.⁊ in.l.ꝑ diuerſas in .v.q.C.mā. bal. in .l.iij. .C.de fal.cā dicit hāc gl. ꝓcedere in expēſis paruis:de quo no.ꝑ bar.in .l.q ſe debere in vlt .q. .ſ.ō cō.ob. cau.⁊ ad iſtā gl.vide glo. in .l. meuia .§.ſi.ſ.tit.i. ⁊ not.ꝑ bal. in.l.i.C. de bo.mater.

b El in valitudie .§. Nos aūt ꝑpetuā. dixit tū gl. in.l.in fundo.ſ. de rei vē. ꝙ expenſa q̄ fit ꝑncipaliter cā ꝑcipiēdo doꝝ fructuū nō diciꝛ fieri ad perpetuā vtilitatē ⁊ ita diē ibi Bart.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

utilitatē:aut ad utilitatē illius ãni. Sꝫ circa hoc q̃rit gl.qd ſi ſit expēſa ad utilitatē.x.annorū. Et rn̄det ꝙ dicif expēſa neceſſaria:ꝛ uenit ꝺducenda qꝺ no.hoc intellige vez ſi poſt impenſas factas matrimoniū ſtatiz eſt ſolutū.Sꝫ ſi mr̄imōiū nō eēt ſolutū:tūc ꝑ totū ꝺcēniū ꝑderet expēſas cū fructib⁹.ar.l.diuortio.§.qꝺ ĩ ãno ª.ſ.ti.i.Jtē ſi matrimoniū durauit ꝑ mediā ꝑtē tp̄is medietas tm̄ q̄ reſpicit vtilitatē futuri tp̄is veniet repetēda.argu.d.§.qꝺ in ãno.

ª C.§.ꝙ in anno.ſed ille tex.nō bn̄ facit.ſed bonus tex.ē in .l.domos.ꝺ le.i.ꝛ ibi uide moder.ꝺ iſtis ipenſis factis:ꝛ no.bn̄ qn̄ ſit vtilitas ad certū tp̄s vid q̄ dixi p⁹ imo.in .d.l.domos.

L in totū.

Ex ꝑn.ſume regulā q̄ impenſe dicãf neceſſarie.qꝺ declaraui.ſ.co.l.i.in ꝑnci. ¶ Ex fine no.ꝙ ſufficit ab initio intereſſe.licꝫ ex poſtfacto ꝺſierit.qꝺ tractat dy.hic ꝛ plenius per Cy.in.l.ad cōparãdas.C.mã.dixi in.l.q aūt.§.i.ſ.ſiquis cau. Ex.l.ſequēti.

¶ Quid ſit dicere nomē iuris:et an poſſit maritus potius repetere ĩpēſas q̄ꝫ retinere funduz:ꝛ qd ſi mulier vult penes maritū dimittere fundū potius q̄ꝫ ſoluere expēſas:an marit⁹ poſſit ꝯtradicere.ꝛ an aliquo caſu ꝑꝑ impēſas dos ꝺ nouo uideaf dari.Et an maritus debeat facere ĩpēſas utiles.Et an ſi plures fratreſ hn̄t antiquum feudū:ꝛ vnus cōmittat feloniaꝫ deinde domin us remittat:an dicaf nouū feudū uel retineat naturã antiq:ꝛ an cōpēſatio fiat ipſo iure.

q Uod dicitur.

Expēſe neceſſarie in dotē facte minuūt dotē ꝛ q̄ꝫtitatē in dote ꝯtētã nō corꝑa dotalia:ſec⁹ ſi extra dotē ſint facte.Jtē muliere ſoluente eas dos creſcit.h.d. Et eſt ſubtilis:ꝛ difficilis multū:ꝛ diuidif in q̄tuor ꝑtes vſqꝫ ad.§.ſi doſ.primo declarat regulã de dote minuēda ꝓpter ĩpēſas nō porrigi ad corꝑa:ꝛ hoc ꝓbat ꝑ abſurdū:ꝛ marito cōſulit. Scꝺo ꝺclarat regulã ꝑtinere ad q̄ꝫtitates. Tertio ꝺclarat regulã nō ꝑtinere ad expēſas factas eẋ dotē.Quarto determiat vnã q̄ōnē circa ꝑdicta vſqꝫ ad.§.ſi dos.ſcꝺa ibi.igif.tertia ibi.ꝺ hiſ q̄rta ibi:ſꝫ ſi impēſis. ¶ Op.h̄ dr̄ ꝙ corpora nō minuūf ꝓpter ĩpenſas.Cōtra ꝺ.l.ſi is.§.qꝺ dicitur.ſ.ꝺ iure do.Hui⁹ timore ſunt h̄ in glo.mag. q̄ttuor opi.pria ꝙ nō minuif corpus ꝓpter ĩpēſas.ſ.ab initio:ut hic:ſed ſi mulier ceſſat ſoluere ꝑ ãnū:tunc minuitur:ut in cōtrario.uide gl.q̄ incipit vniuerſitas.ibi ſed ſi poſtea mulier:ꝛ ibi ſꝫ ſi maritus.Jſta opi.non placet glo.nec doc.qa ib vr̄ tex.ꝙ ab initio minuaf.vn̄ alij dicūt ꝙ ſtatiꝫ minuif corpus.ſꝫ muliere ſoluēte ĩfra ãnū fingif nō eē minutū.q̄ opi.nō ē uera.nã in cōtrario ſceuola dicit. aut ipenſe equalēt toti fūdo:ꝛ totuſ fūd⁹ ꝺſinit eēt dotalis:ut ibi.ſed qn̄ equalēt parti nil dicit.vn̄ alij dicūt ꝙ equalēt toti fūdo. ꝛ tūc tot⁹ fūdus ꝺſinit eē dotalis:ut ibi.Aut equalēt ꝑti fūdi:ꝛ ꝑ ꝑte nō minuif corpus:ut hic. Jſta ſo.eſt ꝯtra tex.hui⁹.l.vbi reputaf abſurdū diminutionē fieri ĩ totū vel ĩ ꝑteꝫ.ibi ceterū.hec res ꝛc̄.Un̄ alij dicūt ꝙ ibi ponif opi.ſceuole.h̄ Uulpiani q eū manifeſtiſſime reprhendit:ꝛ iſta ē v̄a.Et uide gl.ibi uel illꝺ qꝺ dicif ꝛc̄. ¶ Ut ergo h̄ examinemus.arguo prio ꝓ ſceuola.ꝓ quo facit ꝙ ꝺbem⁹ leges legibus ꝯcordare:vt.l.i.C.ꝺ inoſ.do.Scꝺo qa ibi in tex.dr̄ ꝺſinit.Jtē ibi in tex.dicit reuertaf:ergo ꝺſinit eē.Jtē dicit ꝙ ē rō qa pars fūdi deſinit eē dotalis ne inducaf cōio q̄ rō ceſſat qn̄ ĩpēſe equalēt toti fundo:ꝛ iſtã rōnē ponit Jo.in ꝯtrario.Et hanc opi.Sceuole:vt diſtinguam⁹ an expēſe equalēt toti fundo vel ꝑti tꝫ gl.C.de rei vxo.ac.§.ſꝫ nec ob impēſas:ut ibi tꝫ Ja.de ra.ꝛ Cy.ꝛ gl.iſti.de ac.§.ſi.ꝛ etiam dy. ¶ Jn ꝯtrariū ꝯtra Sceuolam ꝓbaf:qa in.l. ꝯtraria dr̄ manifeſta iniq̄tas.ꝛc̄.Jtē qa ibi dr̄ ĩpleaf.Tertio ꝑ rōnē nō dꝫ eē ꝺterior ꝯditō mulieris q̄ꝫ alterius ĩmo melior:ut.l.i.ſ.ti.i.Sed ſi alius expēdit in rē meã neceſſario pluſq̄ꝫ valeat nō deſinit res eē mea:ut.l.ſi ſuos.ſ.de pig.act. ergo ꝛc̄.Pretera vr̄ tex.pone ſi ſuus dare ꝺberet dn̄o pluſq̄ꝫ habeat in peculio.an corꝑa deſinãt eē peculiaria.Caſus eſt ꝙ nō in.l.peculium.§.ſi ere.ſ.ꝺ pecu.Preterea ꝯtra Sceuolaꝫ eſt tex.in ṽſi.ceterū.ꝙ iniquū ē minui in totuꝫ vel ĩ ꝑtē.Sed ad hoc vidi rn̄deri hoc mō exponēdo ſic ṽſi.ceterū.hec res facit ꝺſinere eē fundū dotalē.ſubaudi.ſ.totū.eo caſu quo impēſa equalet toti fūdo:qꝺ ē uerū.Seq̄f vel ei⁹ ꝑti.ſubaudi.ſ.eo caſu quo equalet ꝑti fūdi qꝺ eſt abſurdū:ſed hec expoſitio ē manifeſte ꝯtra tex.q dicit vtrūqꝫ abſurdū.Jtē ꝯtra tex.qa rō tex.ē q̄re nō ſit diminutio:qa nō ſit cōpēſatio ſpeciei ad quãtitatem vt pꝫ in ṽ.igif:teneo ergo opi.Uulpiani reprobata opi.ſceuole. ¶ Ad ꝯtrariū rn̄.ꝛ dic ꝙ nos debem⁹ leges legib⁹ cōcordare ſi poſſumus.ſꝫ h̄ nō poſſim⁹:qa directe ꝯtradicūt.Nō ob.qꝺ ibi dr̄ ꝺſinit:qa ibi loq̄f ſm̄ opi.Sceuole reprobatã ꝑ Uulpianū.Nō ob.qꝺ dr̄ reuertaf:qa ē impropria locutio.ſicut ṽbū reddere ponif ꝓ dare.vt.l.cū qdã.ꝺ.le.ij.ꝛ.l.ṽbū reddēdi.ꝺ ṽ.ſig. nō ob.rō Jo.qa non ē illa rō ne inducaf cōio:ſꝫ illa qa ſpeciei ad q̄ꝫtitatē nō ſit ꝯpēſatio:ut hic. ¶ Op.dicif hic ꝙ diminutio ſit ꝓpter ĩpēſas neceſſarias qn̄ pecunia ē in dote.Cōtra in peccūia nō pōt fieri ĩpēſa neceſſaria.Sol.gl.intelligit ꝙ in dote erat corp⁹ ꝛ pecunia.ſecus ſi ꝛ pecunia tm̄:ꝛ vide gl.q̄ dicit qn̄ corp⁹ ineſtimatuꝫ ꝛc̄.Et ſic habes ꝙ qn̄qꝫ ē pecunia ſeu quãtitaſ tm̄ ĩ dote:ꝛ nō ſit dotis diminutio ꝓpter impēſas neqꝫ rei ĩ dotē cōprehenſe.qn̄qꝫ eſt corpus tm̄ in dote:ꝛ tunc ſit diminutio dotis:ꝛ iuris.quãdoqꝫ ē corpus:ꝛ quantitas ſeu pecunia in dote:ꝛ tunc ꝓpter impenſas neceſſarias diminuif pecunia. ¶ Oppo.hic dicitur ꝙ vir remanet in ꝺtētatiōe rerū.Cōtra.C.de rei vxo.ac.§.ſꝫ nec ob ĩpēſas. So.qdã dicūt ꝙ hic vir remanebit ꝛc̄.corrigif. dic ueri⁹ ꝙ.§.ſꝫ nec ob ĩpēſas:loq̄f de ĩpēſis vtilibus vel uolūtarijs.ſꝫ ꝓ neceſſaris ꝯpetit retentio:ut h̄.iꝺ nō corrigif. ¶ Quero dr̄ hic.nec.n.ĩpo iure corporū:ſꝫ dotis ſit diminutio.qd vult dicere.Gl.mirabiliter ꝺclarat ꝙ dos ē quoddã nomē iuris ſic̄ hereditas peculiū:ꝛ ſilia qꝺ not.ꝛ declaraui.ſ.ti.i.in rub. ¶ Quero qd ē dicere nomē iuris.Rn̄deo.i.nomē ei⁹ qꝺ ē ius:uel dic id ē nomē a iure ĩductū.ꝑmum plus placꝫ.Jſta aūt noīa iuriſ q̄dã ſūt ꝑticularia:vt obligatō ſeruitus:ꝛ ſilia:ꝛ de iſtis loq̄f inſti.de re.cor.ꝛ in cor.ꝛ.l.i.§.ſi.ſ.de re diui.Quedã ſūt nomia iuris vl̄ia:ꝛ iſta q̄dã ꝯtinēt vniuerſitatē ꝑſonarū:vt popul⁹ collegiū:ꝛ ſimilia:vt.l.ꝓponebaf.ſ.de iud.ꝛ.l.mortuo.ĩ.ꝺ fideiuſſo.Quedã ſūt nomia iuris uniuerſitatis rez tm̄:ut grex.Quedaꝫ ſūt noīa vniuerſitatis iuriū:ꝛ rez:ut hr̄ditas peculiū dos ꝑ̄imoniū:ꝛ ſimilia:ꝛ ꝺ h̄.nō multuꝫ curo. ¶ Quero qd ſi uir vult poti⁹ repetere impēſas q̄ꝫ hēre fūdū.gl.magna hic dicit ꝙ ꝑt ibi ſꝫ ſi maritus ꝛc̄.Mihi vr̄ ꝙ iſta qꝺ ſit fūdata ſuper illa opi.quã ſupra reprobaui.ſed tenēdo ꝙ ꝓpter ĩpēſas equalētes toti fūdo fūd⁹ ꝺſinit eē dotalis:tūc.n.ē qꝺ.q̄ro qd ſi uir velit reſtituere fūdū ꝛ repetere expēſas:ſꝫ vt dixi nū q̄ꝫ fūd⁹ deſinit eē dotalis:nec vir ꝑt retinere muliere nolēte ſoluere ſm̄ opi.Uulpiani.dꝫ ergo ſic formari q̄ſtio. ¶ Quid ſi uxor vult apud viꝛ dimittere fūdū:ꝛ ĩpēſas nō ſoluere:an vir poſſit ꝯtradicere:ꝛ tūc hn̄ ꝓcedūt leges allegate in glo.ꝓ quo vr̄

caſus.j.pxi.§. In cõtrariũ ar.ꝑ dy.j.de aq̃ plu.
ar.l.i.§.cũ quo.ꝛ.j.de dã.infec.l.p̄or.§.h edi-
ctũ:ꝛ.l.ꝛ ſi forte.§.ẽt.ſ̄.ſi ſer.ven.ꝛ.l.cũ vſufru
ctuari⁹.ſ̄.de vſufr.dy.determinat ꝙ ſit ĩ electio
ne viri ꝑ.l.i.C.de his q ve.eta.impe.ne uir legis
auctoritate decipiaẗ:ut.l.omnimodo.j.e.ꝛ ibi
dicã.Quero vtꝝ aliquo caſu dos videaẗ de no-
uo dari ꝓpter ĩpẽſas.Breuiter ſꝫ opinionẽ iſto
rũ videẗ ꝙ ſic ſi ſol⁹ fũdus eẽt dat⁹ ĩ dotẽ:ꝛ im-
pẽſe equalerẽt toti fũdo:ꝛ ſic dos eſſet extīcta.
Soluẽdo ergo ĩpẽſas vꝛ̄ õ nouo dari.ſꝫ ſꝫ opi.
quã teneo nõ põt videri dos õ nouo ꝯſtitui.ſed
ꝯſtituta augeẗ.aut enĩ ſola q̃titas eſt in dote:ꝛ
impẽſe neceſſarie nõ pñt ꝯſtitui.aut eſt in dote
q̃titas ꝛ corpus:ꝛ tũc dos nõ põt extīgui.ꝓpter
impenſas:ut dixi:niſi forte poneres ꝙ illud cor
pus naturaliter ꝑimereẗ.augereẗ.ergo dos quã
do ĩpẽſe reddũẗ.¶ Venio ad unũ dubiũ.dos
creſcit qñ ĩpẽſe redduñẗ:an tũc hẽat locũ auc̃.ſꝫ
iã neceſſe.C.de dona.añ nup.ꝙ õbeat reddi in
reb⁹ ĩmobilibus ſꝫ formã dicte auc̃. cogitabitiſ.
¶ Ultio q̃rit dy.qd õ ĩpenſis vtilib⁹. Vẗ idem
ꝙ uir habeat neceſſe eas facere:ut no.ſ̄.eo.l.i.ĩ
pn̄.ſꝫ illud ibi reprobaẗ in expẽſis vtilibus. tene
qõ dixi in.l.utiliũ.j.e.¶ Hec lex inducit ad qõ-
nẽ de feudo. Et premitte[a] ꝙ plures fratres ha-
bẽtes feudũ auitũ vno õcedẽte tranſit ad alios
fratres.ſec⁹ ſi erat feudũ ĩpi fratri decedẽti ꝯceſ-
ſũ:ꝛ ꝓbatur.x.col.de ſuc.feu.c.i. Pone ergo ꝙ
vnus fratrũ cõmiſit felloniã:ꝛ amiſit feudũ dñs
remiſit ſibi felloniã.an videaẗ de nouo datũ:vt
ſic nõ ſit auitũ.an videaẗ eſſe illõ feudũ qõ ꝑmo
erat. Et h ẽ in ar.ꝙ antiquũ feudũ durat ſicẗ an-
tiq̃ dos dꝛ̄ durare:ꝛ creſcere:ꝛ hoc ꝓbaẗ.x.col.
de uaſallo õcrepite etatis.§.i.no.õ ꝓhi.feu.alie.
ꝑ fe.l. imꝑialẽ.§.ĩſup:ꝛ ibi gl.determinat ꝙ ibi
vꝛ̄ auitũ.¶ Ultio lex nr̄a determinat opi.q̃ fuit
ĩter gloſatores nr̄os.an ꝯpẽſatio fiat ĩpo iure vl̄
ſit neceſſe ꝙ opponaẗ ab hoĩe de quo.ſ̄.õ ꝯpẽ.
.l.ſi qs a fideiuſſore:ꝛ.l.ſi cõſtat.C.de cõpẽ.ꝛ ĩ-
ſti.de ac.§.in bone fidei.ſꝫ h hẽs caſũ in ver.hoc
õ his ꝛc̃. Nã ſpeciale ẽ in ĩpẽſis neceſſarijs in do
tẽ factis:vt fiat ꝯpẽſatio ĩpo iure ſi in dote ẽ q̃ti
tas.Sꝫ qd õ ĩpẽſis factis ex dotẽ. Certe ipſo iu
re nõ compẽſaretur:niſi opponeretur ab homi-
ne:ꝛ pro hoc eſt caſus.j.proximo.§.

a Quod q diciẗ Et pre mitte. adde gl.i.l.pecul..§.ſi ere. de pe.

Si dos. Tota dos ſoluta ſine dedu-
ctiõe ĩpẽſarũ neceſſariaꝝ ide
biti ꝯditiõe cõdiciẗ.h.d. ¶ Op. de.l.ſi in aria.
.ſ̄.de ꝯdi.ide.So.gl.dicit ſol.vt.ſ̄.de ꝯdi.ide.
.l.q excep.§.ſi pars.q̃ſi dicat in.l.ſi in area.reſti
tuebaẗ res que erat illius cui reſtituebatur. Et
ſic nullum negocium inter eos gerebatur:vt ibi
ſꝫ hic trãſfereẗ dñiũ a reſtituẽte ĩ eũ cui reſtituiẗ
ꝛ ſic ĩter eos negociũ geriẗ:ꝛ ſic põt oriri ꝯditio
ĩdebiti:ut.d.§.ſi ps.¶ Sed ꝯtra hoc vꝛ̄ ꝙ dos
q̃ reſtituiẗ ẽ debita:ꝛ ꝓ impenſis vir habet actio
nẽ õ dote:ut.l.oĩmodo.j.e.ergo uir non hꝫ ꝯdi
tionẽ indebiti:ut.ſ̄.de ꝯdi.inde.l.qui inuicem:
ꝛ.j.ti.i.l.ſi cũ dos in pn̄.q̃ allegãẗ in gl. ꝓ ꝯcor.
ꝛ tñ ſũt ꝯtrarie:ſed ꝯtraria.loquũẗ qñ ꝯpẽſatio
nõ ſit ĩpo iure.ſꝫ hic ſit ĩpo iure in neceſſarijs im
pẽſis merito tanq̃ indebitũ repetiẗ:vt not.d.l.
qui inuicẽ.¶ Sꝫ tertio inſtaẗ q̃re de hoc fuit qõ
inter iuriſcõſultos.ſi enĩ eſt ĩpo iure indebitum
ſine dubio ꝯditio indebiti ꝯpetit de rigore. Rñ
deo in dote ſũt ꝯſiderãda duo.prĩo ĩpm ius do
tis:put ẽ nomẽ iuris:ꝛ cuiuſdã vniuerſitatis:et
iſtud ĩpo iure minuiẗ ꝓpter impenſas:ut in pn̄.
huiuſ.l. Itẽ ſũt corpa dotalia:ꝛ illa nõ diminuũ
tur:ut.ſ̄.dixi.ſꝫ q̃titas ſic. Aut ergo ſoluiẗ plus
debito quãtitas:ꝛ tũc repetitur per conditionẽ
ĩdebiti ſm omneſ. Aut ſoluitur plus debito ĩpꝫ
corpus qõ ſolũ erat in dote:ꝛ tũc ſi ĩpm corpuſ
ĩſpiciaẗ nõ hẽret locũ cõditio ĩdebiti:qa õbeba-
tur.ſꝫ dꝫ vir repetere ꝑ actionẽ õ dote:ut.l. om-
nimõ.j.e.ꝛ.d.l.q.ꝛ.l.ſi cũ dos.aut ꝯſideramus
ĩpm ius dotis qõ erat diminutũ:et illo reſpectu
videẗ ſolutũ plus õbito:ꝛ ſic hꝫ locũ ꝯditio ide
biti:qa õbebaẗ:ſꝫ dꝫ uir repetere:ꝛ ita loqẗ hic.
ꝛ ſic in libello dicã totã dotẽ ſolui indebite. uel
agiẗ aliter ꝯdi.inde.ſm qõ diciẗ in.l.q excep.§.
ſi quis.ſ̄.õ ꝯdi.ide.tñ primũ plus mihi placet.

Utiles. Iſtũ.§.cum.l.ſequẽ.ꝓſequere:
vt in glo.

v **Olũtarie.** ¶ Op. ꝙ pictura
ſit vtilis impẽſa:vt
.j.eo.l.ꝙ ſi hec.So.vex eſt in re quã qs
venalẽ hꝫ:qa melius vẽdiẗ.ſecus in re quã quis
haberet ad uſuꝫ ſuũ:qa eodẽ mõ vtiẗ ſine pictu
ra ſicut cum pictura.¶ Quero qua actione iſte
impenſe vtiles repetantur.dic vt in gl.

Utiliũ. Iuriſcõſultus hic ĩcipit
tractare de oĩbus ĩpẽſis
cõiter vl̄ qꝫ ad ſi. Mulier teneẗ ad impẽ
ſas vtiles ſi eius volũtate facte ſunt vel aliunde
ſoluere põt.alias ſec⁹.h.d.¶ Op.C.de rei vxo.
ac.l.i.§.ſꝫ nec ob ĩpenſas.Soluũt qdã ꝙ hodie
indiſticte cogiẗ mulier iſtas impẽſas reſtituere:
ꝛ in hoc iſta iura antiqua videẗ corrigi ꝑ noua.
vel dic ꝙ illa ĩtelligaẗ ſm iſtã:aut ſũt facte impẽ
ſe voluntate mulieris:ꝛ teneẗ.aut ſine:ꝛ tũc aut
põt aliũde ſoluere:ꝛ idẽ vt in ꝯtrario. aut nõ p̄t
aliunde ſoluere:ꝛ nõ teneẗ:ut h.nõ enĩ tũc videẽ
tur vtiles cũ nõ expediebat mulieri:ꝛ hãc tꝫ dy.

p **No uolũtariis.** Mu-
lier de-
bet pati virum tollere qõ volũtarie impe
dit ſi ablatũ viri cõmodo cedat.alias ſecus:ꝛ ſi
nõ patiẗ debet ſoluere.h.d. Gl. ſignat argumẽ
ta ꝯtraria.ſ̄.de iure do.l.cũ in fundo.§. diuor-
tio in ſi.ſed ibi ex detractione vſufructus p̄t utili
tas percipi:vt.ſ̄.ti.i.l.vſufructu.hic ex detractio
ne impenſaꝝ volũtariarũ nõ ſm dy. Item petit
ibi quod ſuũ eſt.iõ ſibi reſtituitur.

i **A uolũtariis.** No.iſtum
caſũ.naꝫ q
nõ recordareẗ õciperet cũ gl.dicẽ ꝯ iſtã le
gẽ iſti.de act.§.pe.ꝛ dy.eã reꝑhendit.

¶ Ex.l.ſequenti.

¶ Eſt actio de dote directa ꝛ contraria.

o **Onimodo.** In actiõe õ do
te õ ĩpẽſa modi
ca nõ curatur.ſecus in ac.neg. geſt.h.d.
¶ Quero ꝓ declaratiõe lr̄e qd vult dicere vſi.
aliogn negocioꝝ ꝛc̃.gl.exponit prĩo ĩpenſa mo
dica no repetiẗ.ĩpẽſa magna venit ĩ ac.neg.ge.
qõ nõ placꝫ.prĩo qa nõ ꝯgruit lr̄e.ſcõo ꝑ rõnẽꝫ
ĩpẽſa neceſſaria ſit ex neceſſitate ꝯtract⁹ dotalis
ut.ſ̄.e.l.ꝛ ĩ totũ.ergo nõ ĩ ac.neg.ge.vt.l.hr̄des
.§.ſi vn⁹.ſ̄.fa.her.ꝛ.l.ſi cões.ſ̄.õ neg.ge.ꝛ h ꝓ
ut ĩtelligiẗ õ neceſſarijs ĩpẽſis.ſꝫ ſi hãc.l. uelles
ĩtelligere ĩ uolũtarijſ ꝓcederet dcã expoſitõ. Ex
ponũt ergo alij ſcõo mõ:ꝛ dicũt expẽſe neceſſa-
rie modice nõ curaẗ in actiõe de dote. ſi aũt di-
ceres aliter ſeq̃reẗ ꝙ nulla eẽt dr̄ia ĩter act.õ do
te.ꝛ ac.neg.ge.in q̃ curaẗ õ minimis. Iſta ẽ bo-
na rõ ſm Pe.qa negocioꝝ geſtor nil lucraẗ.iõ
modicã ĩpẽſaꝫ repetit.ſꝫ vir lucraẗ fruct⁹.iõ mo-
dicas ĩpẽſas nõ repetit.h ẽt ĩducit ſocietas vite
ĩter eos:ut ſic inuicẽ ĩfeſti eẽ nõ debeant. Sꝫ ad
h op.iudiciũ õ dote nõ vꝛ̄ poſſe adaptari ad im
pẽſas cũ illa actio ꝯpetat mulieri:ꝛ nõ uiro. Et
hui⁹ timore qdaꝫ dicũt ꝙ loqẗ de impenſa fcã a

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

o Omnimodo caſuz hui⁹.l. Et iō dicit Bal. ꝙ in gl. tradiſ doctrina ꝗ nō ē alibi ꝙ directa ⁊ ꝯria nō hñt locū: niſi in caſibus a iure expſſis ita dicit ipe in.c.i.in ſi.qd de pce.iueſti.⁊ ēt in.l.edita.i. xxviij.col. de edē.⁊ allegaſ Ang.⁊ imo.in.l.i.ſ.ti.i.in.vij.col.⁊ cū iſta opi. Bal. videſ cōcordare Ang.in.l.diuortio.§.ſi uir in ſi.ſ.ti.i.⁊ pau.de ca.in.§.i. pēdia i ca.l.

b Sicut in alijs. Et colligiſ etiaz ex doctria tradita p bar.i.l.curatoris de neg. geſ. duz loqſ de ꝯctu pignoris: ⁊ nego. geſt.

c Eqꝫ ſtipendiuz collectas ſoluere et idē no.gl. bart.⁊ doc. in.l.i.C. de mulie.⁊ in ꝗ loco lib.x.⁊ bar.i.l.luti⁹.§.idē rñdit ſi cōſtāte.ff. ad munici. ⁊ ſpec. in ti de cenſi.§. nūc dicēdū ver.ſi.ille.n. q fruct⁹ percipit: ⁊ poſſidet ad talia munera vocaſ.l. hactenus.⁊.l.ſi pendentes §.ſi qd cloacarij.ff. de vſufru.⁊.l. .i.C.de āno ⁊ tri.li.x.l.ſi ne herede. .§.lucius.ꝺ

mulierē i reb⁹ uiri. qꝺ ē ꝯtra mētē lr̄e. Sumus.n. in materia de ipēſis in reb⁹ dotalib⁹ factis: non in rebus uiri. Uñ Ro. dicit ꝙ actio de dote eſt duplex.ſ.directa: ⁊ ꝯtraria. ſm Ro. directa daſ uxori. ꝯtraria daſ uiro ꝓ ipēſis. ſicut i actiōe pignoraticia ꝺpoſiti: ⁊ ſimili. Sꝫ gl. dicit ꝙ de hoc ꝯtrario ñ meminerit ſe legiſſe. vñ itellige iudiciū dotis ꝯpetere uiro ꝓ ipēſis h̄ ē ꝺductionē ex dote. nam uxore agente vir excipiet. Mihi placet opi. Rogerij ꝙ ſit actō ꝺ dote ꝯtraria. ꝑmo p caſū hui⁹.l.[a] ſcꝺo p rōnē: qa ea ꝗ ſiūt ex neceſſitate ꝯtract⁹ ueniūt in actiōe ex eo ꝯtractu: ut.l. heredes.§.ſi vn⁹.ſ.fa.her. ſꝫ ipēſe neceſſarie ſiunt ex neceſſitate ꝯtractus dotis: ut.l.⁊ in totū.ſ.e. ergo ea actiōe repetunſ. Preterea actio ꝺ dote ē bone fidei ex pte viri ⁊ uxoris: ut dixi.ſ.ti.i.l.de diuiſiōe: ergo in ea dꝫ uenire qcqd ē equū: ut in ſti. de actio.§.in bonefidei. Preterea nō uideo eqtatē ꝗre i hoc ꝯtractu nō ꝯpetat uiro ꝯtraria de dote ſicut in alijs[b] de qbus ſupradixi. Tene ergo ꝙ actio de dote ē directa: ⁊ ꝯria: ut h̄ i tex. Redeo ad primā gl.⁊ op. ꝙ ipēſe ēt modice repetāſ: ut.l.ſꝫ ſi mors.§.ſi.ſ.ꝺ do. iter ui.⁊ vx. So. ibi ñ erat modice. Op.ꝺ.l.qꝺ ſi uir ꝺ dona. iter ui.⁊ uxo. Gl. aliquantulum ſe inuoluit. dic clarius ꝙ ſi uir vult donare pōt: ut i ꝯrio: ſꝫ in dubio ſi eſt ipēſa magna non pſumiſ donare ſec⁹ ſi modica vt hic. Quero ꝗliter dicaſ modica. dic ꝙ eſt arbitrio iudicis: ⁊ iſta eſt bona.

n **Eqꝫ ſtipēdiū.** Qui percipit fructus

admi. tut.l.fructus.C.de ac. emp.l.i ſūma.C. de pig.ſꝫ marit⁹ ē de talibus.l.ꝓ onerib⁹.C.de iure do.l.dotis fructus.§.ſi res.ſ.ꝺ iure do.⁊.l. pōponius.§.in dotē.ff.de acq.poſ.⁊.l.vnica.C.ꝺ vſu.ꝓ do.ꝯ ⁊c. in tātū ꝙ ſi eēnt munera nō tātū realia. Realia eni ſūt de qbus dixi i.l. volūtarie.C.ꝺ execu.tu. ſꝫ ēt pſonalia ꝺ qbus pſonalib⁹ munerib⁹ ꝯueniri poſſit mulier dꝫ ꝯueniri vbi uir ei⁹ incolatū hꝫ.d.l.i.C.de mu.⁊ in ꝗ loco.l.ſi.C.ꝺ incol.li.x.l.ſi.§. Itē reſcripſerūt mulieres.ff.ad muni. Cōſuetudo eni in talib⁹ attēdi dꝫ vt eſt caſus in.l.ſine herede.§.luti⁹.j.de admi.tu.cū ſi.ibi allegatis vbi habeſ ꝙ ualet cōſuetudo ēt ꝯ ius cōe in talib⁹ oneribus ⁊ i tātū qꝺ dixit bal.in.l.oēs populi i pe.col.in uer.ſꝫ pone ſtatuto caueſ ꝙ mulier ⁊c.de iuſti.⁊ iur. ꝙ ēt ſi ſtatutū vel ꝯſuetudo loquēs in talib⁹ oneribus dicēdo ꝙ nullus ciuis originarius teneaſ ad talia onera. extēdeſ ēt ad eū q eſt ciuis ex ꝑuilegio: ut ipſe ēt nō teneaſ. uide no. bar.i.l.ſi marit⁹ ſit in magiſtratu.§.i.j.de adul.⁊ in ꝯſi.icipi.pūct⁹ talis ē qdā ⁊c. ubi dicit ꝙ cōſuetudo talis diſponēs in ciue locū ēt ſibi vēdicat in ciue ex ꝑuilegio: ⁊ idē dicit Bal.in.l.ſi nō ſpāli.C.de teſta.⁊ i.l.ſiue poſſidētis.C. de pba.⁊ in.l.iij.§.hec ꝟba.ꝺ neg.geſt.⁊ in.l.ciues.C.de appel. ⁊ in.l.ij. .C.de iure au.anu.⁊ in.l.in vrbe poſt Cy.p illū tex.ff.de ſtatu ho.⁊ late p Pe.ꝺ an.in repe.c.canonū ſtatuta de cōſti.in.ꝟ.ij.pone ſtatuto cauetur.⁊ qꝺ no.bar.⁊ doc.in.l.ſi is q ꝓ emptore i ſi.iij.q.ꝑnci.j.ꝺ uſucap. ⁊ in.l.i.j.ad muni.cū ſi. ꝙ ꝑuilegiū ciuitatis cū nō ſit ꝺ caſib⁹ reſeruatis ꝑncipi pñt ēt antiani ⁊ ꝯſules ciuitatis ſic hñtes adminiſtrationē ꝯcedere: vt p bar.in.l. hi q.j.de iure imu.⁊ in.l.vacuat.ꝺ ꝺcur.li.x.⁊ ſpe.in ti. de cēſi.§.nūc dicēdū ꝟ.qd ſi uniuerſitas alicuius: ⁊ ibi Jo.an.in addi.in cip.⁊ p hāc.l.⁊ dño Ant.⁊ alij i.c.ꝯuenit.ꝺ imu.eccle.legiſ ⁊ no.in.c.auditis de reſt.in iteg. vbi habeſ ꝙ ciuitas: ⁊ uniuerſitas pñt h̄ cōcedere.⁊ .l.ſi.§.idē reſcrip.ad munici.gl.⁊ doc.in.l.origine.C.ꝺ munici. ⁊ ori.li. .x.bal.⁊ doc.in.l.cū ꝗdam. de iuriſ.om.iudi. iſte eni nō ē de caſib⁹ reſeruatis ꝑncipi.c.qꝺ trāſlationē. cū ibi no. de offi.lega.c. nup cum ibi no. de ſen.excō.ſpe.in ti.de lega.§.nūc oñdēdū.ꝟ.legat⁹.igiſ qcūqꝫ ⁊ gl.ij. .q.v.qua de cā.⁊ qꝺ no.xxv.q.ij.in ſūma ꝙ priui.ſeruādū eſt.l.decurionibus.C.ꝺ ſilē.li.xj.cū ſimi.talia.n.onera poſſeſſorē ſeu ſucceſſorē i poſ. vndiqꝫ ſequūſ.l.i.⁊.ij.C.ſine cen.vel reli.l.ſꝫ.C.de iure do.ēt ſi ali⁹ ſit in eſtimo deſcript⁹ vt ꝺclarat Bal.in.l.ſi negociuz.C.de nego.geſt.⁊ in.l. oēs in ꝑn.C.ſine cēſi.uel reli.⁊ ſic q rē in aliū trāſtulit ab onere liberat⁹ ē facit ad h̄ qꝺ no.ſpe.⁊ Jo.an.i ti.ꝺ cleri.cōiu.i ver.ad hui⁹ ⁊.ꝟ.ſe.vxor eni nō hꝫ neqꝫ dñiū.neqꝫ poſſeſſionē neqꝫ fructus .l.doce.ꝺ rei vē.l.ſi ꝑdiū.C.de iure do .itē qa ſi ſic eēt ſeqreſ ꝙ de una: ⁊ eadē re duplex collecta eēt ſoluēda.ſ.una a viro alia ab vxore.ꝯ no.p gl.⁊ doc.in.d.l.i.C.de mulieri.⁊ in quo lo.lib.x.⁊ gl.in.l.honorē ſuſtinēti.ff.de mune.⁊ hono. ⁊ Inno.in.c.cū nō ſit.de deci.⁊ bar.⁊ doc.in.l.ſi.§.quotiēs.ff.de publi. ⁊bal.in.l.j.§.qbus in.ij.q.ꝑn.ff.qꝺ cuiuſqꝫ vni.no. Pet.de anc.in cle. preſenti.de cenſi. ADDE ꝑme pti hui⁹ apoſtile oino ꝗ ꝯſuluit

Pau.ꝺ ca.ꝯſi.clxxxv. vbi pōit an mulier ꝺbeat ſubire onera in loco patrimōij vbi hꝫ bona lꝫ mutauerit domiciliū ⁊ qd ſi ciuis nouell⁹ ſit erectus cū h̄ ꝙ nō fiat ꝑiudiciū ville in qua ē ortus: an ſi poſtea in eadēz villa emat bōa an tenebiſ ad onera vide bal.ꝯſi.cxxiij.cū ſequēti.iij.vol.

d i Mpenſe. Impenſe neceſſarie. Uide qꝺ legitur et not.in.l.diuortio .ſ.ti.i.

e Dico ſic Uide bart. in.l.ꝑdia.j. de fū. iſtru.

f Actis appareat. Et iō circa tales ipenſas vidi dubitari de domo ꝗ erat in fundo ſeu agro in qua habitabat colonus agri que fuit exuſta: ⁊ poſtea fuit refecta p maritū an illa expēſa refectiōis poſſit repeti ab heredibus uxoris: ⁊ qa colon⁹ non poterat aliter ſtare i illo agro: niſi eſſet illa domus videſ cōnumerari iter neceſſarias ipenſas vt eſt tex. in .l.diuortio. .§.impēdia ſolu.ma. ibi dū tex. dicit plane ſi nouā villaz neceſſario extruxit vel veterē totaz ſi

debet tributa: ⁊ collectas ſoluere[e]. hoc dicit.[f] No. hāc.l. Op.j.ad munici.l.lutiuſ.§.ita cōſtāte. Sol. illud uex ꝙ quo ad on⁹ pſonale res dotales nō dicunſ i bōis uiri. ſec⁹ quo ad onus reale: ut hic ⁊.l. hactenus.ſ.de uſufruc.cū ſimilib⁹. Idē eo qꝺ iponiſ pſonis ꝓ reb⁹ ut collecta ſpectat eni ad uix: ut in gl.C.ꝺ mu.⁊ in quo loco.l.i.⁊ hoc tꝫ ſpe.in ti de cēſi.§.nūc uidēdum.

Ex.l. ſequenti.

Agereſ ⁊ foſſata facere: an ptieat ad colonū.

i **Mpēſe.** Declarat p exēpla ꝗ dicanſ ipēſe neceſſarie.[g]

No. ꝙ facere ageres: ⁊ foſſata ē ipēſa neceſſaria. habui in āno cōſulere ꝙ qdā ꝯduxerat multū terrenū a cōi. ꝗrebaſ an cōductor teneſ ſcarpe: ⁊ purgare ageres: ⁊ foſſata uideſ ꝙ non debebat facere nec mūdare: niſi ſit actū: ut.l.ſi i l.⁊.l. ſi domus.loca.cū ꝗdā gl.ꝗ ē ibi. i ꝯtrariuz uideſ: qa ageres: ⁊ foſſata ueniunt in uēditione ut.l.ꝑdia maritima.§.ita legatū.j.ꝺ fū.iſtruc. ergo ⁊ in locatiōe cū eiſdē regulis uēditio: ⁊ locatio ꝯſiſtūt: ut.l.ij.ſ.loca. breuiter dico ſic.[e] ꝙ ꝑmo iſpiciaſ ꝯſuetudo regiōis: qa ea ꝗ i ꝯſuetudie regōis ſūt ueniunt i ꝯctu: ut.l.circa.C.loca. ⁊.C.de agri.⁊ cēſi.l.dñi ꝑdiorū: ⁊.l.ſi ꝑus.§.i. .j.ꝺ aq̄ plu.ar.⁊.l.ſemp i ſtipulatiōib⁹.j.de reg. iur.⁊.l.qꝺ ſi nolit.§.qa aſſidua.ſ. de edi. edic. Et iō ꝯſulo tibi ꝙ facias poſitionē ꝺ ꝯſuetudie ut in actis appareat[f] ſi ꝟo nō apparet ꝺ ꝯſuetudine: ⁊ tūc qñqꝫ debēt mūdari ad utilitatē ppetuā: uel lōgioris tpis quā ſit tp̄s cōditōis: ⁊ iſtō

ne culpa ſua collapſā reſtituerit. erit ei⁹ ipēſe petitio.⁊ lꝫ ibi glo. dū tex. loqtur ꝺ ꝯſtructione noue uille exponat neceſſario.i.utiliter: tñ ſm bar. et alios ibi tex. ſtare pōt ꝓprie.ſ. ꝙ ſit expēſa neceſſaria qñ fūdus aliter laborari nō poterat ſine ꝯſtructiōe noue uille. ita ēt in effectu accipit Dy.in.l. .i.ſup glo.in uer.factū.ſ.eo.⁊ ibi Ang.in.§.i.dicēs ꝙ ſi nullus colonus volebat in ꝑdio dotali ſtare: niſi ibi de nouo fiat piſtrinū illa ipēſa diceſ neceſſaria: ⁊ ad illā faciēdā tenebiſ marit⁹: qa alias res dotalis efficereſ ꝺterior. multo magis: ergo erit expenſa neceſſaria qñ cōbuſta ⁊ deſtructa erat dom⁹ ipa: ⁊ fuit poſtea reedificata p maritū. ut.d.l.i.⁊ qꝺ ibi no.gl. in ꝟ.factū.ſ.e.⁊ ēt p iſtū tex.⁊ expreſſe no.ang.in.l.⁊ in totū.ſ.eo.⁊ nō eſt dubiū ꝙ impēſas neceſſarias indiſtincte cōſeq dꝫ marit⁹ qnimo dos minuiſ ꝓpter dictas ipēſas.l.qꝺ diciſ la pria.cū ibi plene not.ſ.eo.⁊.l. de dote.de ritu nup.⁊ inſti.de act.§.itē ſi de dote ꝟſi ꝓpter receptionez ⁊ ē in electiōe viri ſi poti⁹ velit agere ad expēſas tales ꝗꝫ dotez retinere: ut no.gl.Dy.⁊ bar.in.d.l.qꝺ diciſ ⁊ ibi ꝓbaſ in ꝟ.ſi dos.⁊ in.l.oino ſm itellectū bar.⁊ alioꝝ cōiter.eo.ti.dato ēt ꝙ illa ipēſa nō fuerit neceſſaria ⁊ ad quā faciēdā fuiſſet obligat⁹ marit⁹: tñ qa fuit fcā ad ppetuā vtilitatē rei ⁊ rē reddidit meliorē ⁊ deteriorē eē nō ꝑmiſit diciſ fuiſſe vtilis ipenſa: ut legiſ.⁊ no.in.c.paſtoralis.de deci.⁊ in.l.impēſe.de ꝟb.ſig.⁊ i.l.qꝺ diciſ in ſi.ꝑal. vñ venit repetēda cū pſupponaſ nō fuiſſe modicā ipēſaꝫ ſiue ꝯria act.de dote.d.l.oino ſm itellectū bar.⁊ aliorū: ⁊ ibi ang.in.l.diuortio.§.ſi vir ſo.ma.⁊ pau.de ca.i.d.§.ipēdia ſiue act.neg.geſt.l.i.§. ſꝫ nec ob ipēſas.de rei vxo.act.ꝗ remedia ꝓcedūt vbi abſqꝫ voluntate mulieris ipēſe facte eēnt. alias hēret locū actio mādati.d.§.ſꝫ nec ob ipēſas ⁊.l.vtiliū.ſ.eo. nec aliquo mō videnſ facte donādi aīo ipi mulieri: vt ꝓbāt iura ꝑallegata: ut.l.virū.cū gl.ff.de dona.iter ui.⁊ uxorē ⁊ no. glo.⁊ doc.in.d.l.oino.⁊ Dy.⁊ Ray.in diſtinctiōe quā ponūt in.l.i.ſ.eo.quaꝫ ēt approbat Cy.in.d.§.ſꝫ nec ob ipēſas: ⁊ minus ēt videſ habuiſſe aīum donādi eccleſie uel alteri pſone cui⁹ dicebaſ fuiſſe directū dñiuꝫ ſoli. ut ꝓbaſ in.l.ſi.C.de iure emphi.⁊ in.c.potuit.ꝺ loca. vbi ſuas melioratiōes vēdere pōt ēphitheota uel ꝯductor ad lōgū tp̄s. bñ facit qꝺ habeſ in.c. dño guerrā.§.ſi uaſallus: ⁊ qꝺ ibi Bal. in ti. h̄ finiſ lex ꝯ.⁊ ꝺclarat bal. i auē. excipiſ.C.ꝺ bo.ꝗ lib.⁊ in.l.ſi.§.emptor.C.cō.de lega.⁊ in.l.i fūdo .ff.de rei uē.⁊ in.l.ij.C.c.ti.ſpe.in ti.de loc.§.nūc aūt in plurib⁹ ꝟbis illi⁹.§.⁊ ang.in.l.ſenatus.§.marcellus.ꝺ leg.i. preterꝗꝫ in caſu poſito i.§. ſi ꝟo qs locator in auē.de ali.⁊ ēphi. p bar.in.l.colon⁹ in ꝑnc.ff.loca. per Bal.⁊ ang.in locis ꝑallegatis. nec ēt pōt dici ꝙ fruct⁹ ꝑcepti a marito ꝺbeāt ꝯputari in ſūptus factos iuxta.l.ſūptus.ff.de rei vē. qa illud locuz nō hꝫ in eo aduerſus quē nec fructus nec res peti poterant tp̄e quo fructus percipiebanſ. ut no.gl. reputata ſing.ff.ꝺ rei uē.in.l.emptor in ꝑn. in ꝟ.medij in ꝟſi.ſꝫ qd ſi pēdēte ⁊c. ſed ꝯſtāte matrimo null⁹ poterat petere rē dotalē neqꝫ fruct⁹.l.ꝓ onerib⁹.C.ꝺ iure dot.l. dotis fructus.ſ. eo. Itē nō obſtat ſi dicaſ ꝙ expēſe utiles facte i dote ſine volūtate mulie

nõ dʒ facere colon⁹:ut hac.l.ponit .n.inter iſtas expẽſas neceſſarias q̃s uir repetit ⁊ nõ ↄpẽſatur cũ fructib⁹:⁊ ſic nõ teneẗ facere colonus:ut hic cõiuncta.l.iij.§.nos generaliter.ſ.eo. Predcã uera niſi conductor ↄduxiſſet ꝑ illo tẽpore quo dʒ durare vtilitas ſeu impẽſa:vt dixi.ſ.e.l.iij.§. nos aũt. Si ꝟo ſũt foſſata q̃ ãnuatĩ debẽt refici ⁊ tũc ad colonũ ptinet:ut h̄:⁊ in.l.i.§.ꝺ eo.j.de aq̃ plu.ar.ꝓbo hoc nõ ẽ dubiũ ꝙ colon⁹ dʒ cole re fũdũ:ut.l.ex ↄducto.§.i.ſ.loca. Sed iſtos ag geres:⁊ foſſata facere ẽ de cultura fũdi:ut.d.l.i. .§.de eo.cũ reſpiciãt pñtẽ vtilitatẽ:vt.§. nos ge neraliter.ergo colon⁹ dʒ facere:⁊ h̄ eſt uer̃ ſiue fuerint aggeres fũdi ꝑprij ↄducti ſiue cõmunes cũ vicinis. Itẽ ſi ꝑprij alterius:⁊ dñs fũdi ↄdu cti teneaẗ purgare:⁊ q̃nq̃ȝ teneẗ alius:ut.l.i.§.i. ⁊.ij.de aq̃ plu.arcẽ.⁊ ibi dixi. puto ẽt qꝺ ſi colo nus ↄduxiſſet ad lõgũ tp̃s ꝙ teneret facere ag geres ⁊ foſſata q̃ reſpiciũt vtilitatẽ totius illius tẽporis:lʒ nõ pñtis tñ̄ ꝑ ea q̃ dixi in.l.iij.§. nos .ſ.eo. ℭ Ex.l.ſequenti.

ℭ Impẽſa facta ad tpalẽ cuſtodiaȝ rei cum fru ctibus compenſatur ẽt ſi ſit maior q̃ perceptio fructuum

q **Uod dicitur.** Expẽſe ne ceſſarie mi nuũt dotẽ ſi in dotẽ ſũt facte ad ꝑpetuã vtilitatẽ.ſec⁹ ſi cã q̃rẽdoꝝ fructuũ vel ad tpaleȝ rei cuſtodiã.h.d.cũ.l.ſe. ℭ No.ꝙ expẽſe q̃ ſiũt ad tpalẽ cuſtodiã rei nõ repetunẗ. Et iõ ſi vxor dedit in dotẽ caſtrũ expẽſe facte in cuſtodia ca ſtri nõ repetũẗ.[a] Itẽ facit ꝙ ſi aliq̃s ꝺtinet caſtꝝ alteri⁹ ꝙ ĩpẽſe facte in cuſtodiã caſtri cõpenſenẗ cũ fructibus ide ꝑceptis.ſũt eñi ſicut ĩpẽſe facte cã q̃rendorũ fructuũ:vt hic q̃ in oẽȝ caſum ab oĩ poſſeſſore debẽt ꝺduci. No.ẽt ꝙ ſi iſte ĩpenſe fa cte in cuſtodiã eẽt maiores q̃ fruct⁹ ꝙ nõ debẽt repeti.[b] debent eñi cũ fructib⁹ cõpenſari:ut h̄ vi des.facit qꝺ dixi.ſ.ti.i.l.diuortio.§.qꝺ in ãno.

ℭ Rerũ amotarum. Rubrica.

r **Erũ amotarũ.** Licet vxor cõſtãte matrimonio.furtum fa ciat furti nõ tenetur.ſʒ actiõe rerum amotarũ diuortio facto cõuenit:ni ſi poſt diuortiũ ↄtractauerit.h.d. ℭ Opp.dr̃ h̄ ꝙ mulier q̃ facit furtũ nõ teneẗ actiõe furti. con tra.l.ſi.§.ſi.C.de fur.Sol.vt ibi. ℭ Op.q ẽ dñs nõ facit furtũ:ut.l.i j.de furtis.So.non eſt dña niſi quodãmõ:vt hic dicit tex.qa dictio quodã mõ denotat ĩproprietatẽ:ut dixi in.l.ſi uir.ſ.ti. .ij.⁊.l.ſi me in uacuã.j.de acq.poſ.⁊.l.in ſuis.j. de lib.⁊ poſthu. ℭ Op.de.l.ſi q̃s vxori.j.ꝺ fur tis.So.vt in gl. ℭ Quero an mulier teneaẗ con dictiõe furtiua. Et gl.ar.ꝓ ⁊ ↄtra:⁊ vide gl.q̃ ĩ cipit:ut inſti.de ob.[c] q̃ ex delic.ibi ſed cõdi. ⁊c̃. ſʒ in.l.ꝓxi.determinat:⁊ põit ꝓ ↄſtãti ꝙ nõ daẗ cõditio furtiua. Ad iſtã.l. rñdet ꝙ ibi ſũt caſus ſpãles. Ad.l.reꝝ.rñdet vt ibi videbitis. Sʒ con tra iſtas glo.habeo gl.ↄtrariã in.l.cũ his.§.ij j. de ſolu. Ja.de are.dicit ꝙ illa gl. eſt falſa:et iſta eſt ꝟa. Põt aliter dici ꝙ cõditio furtiua nõ daẗ marito ↄtra vxorem:ſʒ ꝓ furto facto ex̃neo põt dari ↄditio furtiua:⁊ illa marito p̃t cedi:⁊ ita lo q̃tur ibi:⁊ uidebitis.j.ꝓxi.§. ℭ Quero q̃ũo co gnoſcã actionẽ furti ab actiõe reꝝ amotaꝝ. Rñ deo in actiõe rerũ amotaꝝ nõ fiet mẽtio furti in libello:vt.j.l.ꝓxi.dicã eñi ꝙ amouit vel expor tauit nõ aũt ꝙ furata eſt. Itẽ in ↄcluſiõe potero ↄcludere ſic.⁊ qa nõ ↄgruit bone fidei aliquẽ lo cupletari cũ aliena iactura:iõ peto ⁊c̃.vt dr̃ in ſi mili in.l.nõ dʒ.ſ.de dolo.vbi põiẗ q̃liter cogno ſcaẗ actio de dolo ab actiõe in factũ:qꝺ no.Cy. in.l.ſi ſuperſtite .C.ꝺ dolo:⁊ hoc ſm̃ quoſdam. ℭ Ultio q̃ro an ptãs poſſet mulierẽ punire licȝ vir nõ poſſet agere. Certe al's dixi vobis.aut eſt furtũ modicũ:⁊ tũc nõ p̃t puniri criminaliter.ſʒ magnũ ſic ĩ.l.reſpiciẽdũ.§.furta domeſtica.j.ꝺ penis:⁊.l.ſi.j.de fur.⁊.l.ſi libert⁹.eo.ti. ℭ Que ro an mulier poſſit facere elemoſynã ꝺ bõis ma riti. Et iſte tex.facͭ ꝙ ſic:qa ſocietas vite quodã mõ facit eã dñaȝ. Et ego puto ꝙ ſʒ ꝙ marit⁹ cõ ſueuit facere:⁊ ipa poſſit[b]:vt.l.uel uniuerſoruȝ .ſ.de pig.act.⁊ ꝑ hoc.l.ſi.ſ.qꝺ cuȝ eo.ſed iſta.l. ↄcludit ꝙ põt facere elemoſynã ꝓ dño: ſeu pro aĩa dñi.ſʒ utr̃ ipa ẽt poſſet facere ꝓ aĩa ſua bre uiter ↄcludo ꝙ uxor ꝓ ſe elemoſynã poſſet face re ꝺ bonis mariti ipo ꝑmittẽte:qa ipo cãu ꝑmit tiẗ donatio:ut.l.ſi ſpõſus.§.cõceſſa.circa ſi.C.ꝺ dona.inter ui.⁊ vxorem.

c **T ideo ſi poſt.**

Itẽ ſi ſeruus. Ex pſona alteri⁹ inter uiꝝ:⁊ vxorẽ daẗ ↄditio furtiua.h.d. ℭ Op.ꝙ i pn̄.ĩnuit ꝙ nõ deẗ actio furti. Cõtra.l.ꝺ his.C. ꝺ fur. Huius timore ↄtrarij nõ ſignati ĩ gl. ẽ fcã gl.q̃ ĩcipit in utroq̃ȝ cãu ⁊c̃.q̃ dicit qꝺ h̄ dicit de utroq̃ȝ ĩtelligas.ſ.de ſcꝺo de tertio:⁊ q̃rto rñſo nõ in pͥmo.hoc ẽ in pn̄.hui⁹.l. ℭ Sʒ ↄtra h̄ op. vterq̃ȝ ẽ diſtributiuũ duoꝝ tñ:ergo nõ p̃t refer ri ad tria:ut no.in.l.ancille.C.de furtis. Huius

ris aduerſus eã exigi nõ p̃ſſit:niſi q̃ñ ipa aliũde q̃ȝ ex fũdo dotali hʒ vñ ſol uat.l.vtiliũ.ſ.eo.qa rñdeo ꝙ poſito ſine ꝑiudicio ꝙ ꝺ uolũtate mulieris ſi appereret dictas expẽſas fcãs fuiſſe ꝙ nihilomin⁹ hẽs mulieris q vult exi gẽ dcãs expẽſas ſeu melioramẽta teneẗ:qa ſatis ẽ ꝙ tpe q̃ agiẗ ꝺ repetitio ne ⁊ ꝺ reſtitutiõe dotiſ mulier ſeu pari rõe hẽs mulieris hẽat aliũde vñ ſol uat. vt in.d. .l. vtiliũ.ubi loq̃t ꝺ tpe q̃ dos exigeba tur:vt ibi le giẗ ⁊ not. h̄ clare appa ret ex diſtin ctione dy.i .l.i.ſ.e. quã ibi ĩ additio. formaliter reaſſũpſit: ⁊ ſeq̃t Rayne. ad quã ſe re mittit Cy.i .l.i.§.taceat .C. de rei vxo.acti.vñ ꝟba dy.ſunt hec quo ad ꝓpoſitũ no. ſtrũ ſi expen ſa ꝑ marituȝ fcã ẽ vtiliter et tunc aut maritus ĩpe dit mãdato mulieris et repetit totũ ꝑ actionem mandati. vt .d.§. ſʒ nec ob ĩmpẽſas ⁊.d.l.vtiliuȝ aut ſine mã dato:⁊ tunc ſi mulier eſt ſoluẽdo tpe ĩpẽſe facte:⁊ tpe q̃ repeti tur:⁊ tũc re petet ꝑ actõ. neg.geſt. in totuȝ: vt.d. .§.ſʒ nec ob ĩmpẽſas.aut eſt ſoluendo tpe ĩpẽſe fa cte nõ tpe q̃ repetiẗ.⁊ tẽ idẽ . ar.l.an .§.i.de neg. geſt.⁊.l.⁊ in totũ.ſ.eo. ⁊ no.i.d.l.vti liũ.aut nõ ẽ ſoluẽdo mu lier tpe ĩpen ſe nec tpe re petitionis ⁊ tũc ita ꝺmũ teneẗ ſi aliũ de ſoluere põt . vt.d.l. vtiliuȝ:⁊ ita reſident dy. ⁊ alij doct.⁊ ſic volũt ꝙ etiã dato ꝙ tpe ĩpẽſe facte mulier ſoluẽdo nõ eẽt h̄ nõ nocet petẽti expẽſas vel excipiẽti ꝺ expẽſis dũmõ q̃ñ dos repetiẗ mulier aliũde hẽat vñ ſoluat.⁊ iõ ſi tpe q̃ facta ẽ ĩpẽſa mulier nõ ẽ ſoluendo vt qa ĩpẽſa erat adeo magna ꝙ excedebat ꝑmcuũ valorẽ fũdi dotalis:⁊ oĩuȝ bonoꝝ mulieris ſi q̃ hẽbat.ↄtingit ẽt ꝙ mulier nõ erat ſoluẽdo tpe q̃ ſoluiẗ ma trimoniũ qꝺ q̃dẽ tp̃s appellaẗ tp̃s repetitiõis dicte dotis.l.ſcꝺa ĩ pn̄.ſo. ma.⁊.l.iſta.§.exactio de rei vx.actio.poſt ea añq̃ȝ actu ageret ad ipaȝ do tẽ mulier vel forte heres ei⁹ ſi morte mulieris fuit ſolutũ matrimoniuȝ ut in caſu noſtro reperiẗ hẽre bona alia q̃ nõ hẽbat tpe ĩpẽſe facte nec tpe q̃ matrimoniũ fuit diſſolutũ.certe h̄ caſu volũt ꝑfati doctores expẽſas eſſe repetẽdas.ita videẗ exẽplificãdũ dictũ mẽbrũ ꝑdicte diſtictiõis alias ui dereẗ ĩplicare ↄdictionẽ in q̃ȝtũ dicũt ꝑfati doctores ꝙ ſi non ẽ ſoluẽdo mulier tpe ĩpẽſe nec tpe repetitiõis ſi aliũde ſoluere p̃t teneẗ:qa ſi intelli gerem⁹ ꝙ tpe q̃ ſoluiẗ matrimoniũ mulier hẽret aliũde vñ ſoluere poſſet dicereẗ ſoluẽdo.l.facere ſo.ma.facit.l.q põt facere cũ ſimilib⁹.j.de reg. iur. Idẽ ꝺcidit Nico.de neapo.in.d.l.vtiliũ cũ ſequen.ubi q̃rit qd ſi q̃ñ marit⁹ fecit expẽſas mulier ñ erat ſoluẽdo:nũc aũt ſic:⁊ rñdet ꝙ h̄ caſu ñ ſolũ retẽtio dotis ſʒ ẽt actio neg.geſt.cõpetit ꝓ eis ꝑ id qꝺ ibi hẽtur ⁊ ꝙ ſufficiat ſi tpe quo agiẗ ad dotẽ poſſit aliũde ſolui expẽſas ꝓbaẗ in.l. litis de neg.geſt.⁊ plene bar.in.l.rei iudicate in pn̄.ſo.ma. ℭ Nec obſtat ſi di cereẗ ꝙ dato ꝙ heres hẽat aliunde tñ fortaſſe mulier nõ hẽbat:qa rñde hoc nõ eẽ in cõſideratiõe qꝺ ꝓbaẗ:qa aut dicim⁹ ꝙ hoc erat cõceſſũ mu lieri in ꝑuilegiũ vt ipa nõ tenereẗ ſatiſfacere utilib⁹ expẽſis:niſi aliũde ha beat tãtum ꝙ ſatiſfacere poſſit ne ipa hẽat aliena re fũdũ do talẽ:⁊ tũc di cẽdũ eſt ꝙ h̄ ꝑuilegiũ nõ tranſibit ad heredẽ mu lieris.l.i.C. de pri. dot. aut dicimus ꝙ tranſibit ad filioſ eius dẽ matrimo nij iuxta .l. aſſiduis .§. exceptiſ.qui po.i pig.ha. ⁊ gl.⁊ doct. in .d.l.i. de ꝑui.do. ⁊ in .l.ẽt in pn̄c. ſo.ma. ⁊ tũc ↄſideram⁹ ꝑ ſonã ⁊ ſtatuȝ ipoꝝ filiorũ ut.d.l. ẽt in prin.aut uo lum⁹ dicere ꝙ iſtud ẽ iuſ cõmune in muliere.ſ.ꝙ expẽſas uti les nõ teneẗ ſoluere ſi ali unde nõ hʒ vnde ſoluat ſicut ẽt hʒ ĩ alijs pſonis .l.in fundo. cũ ibi no.ſ. de rei vẽdi. ⁊ tẽ cũ attẽdi dʒ ĩpſ ĩcboa ti iudicij. et ſic tempus quo ſit exa ctio.d.l.litiſ in pn̄. iõ tũc habem⁹ ↄſi derare: an heres q rep̃ ſentat pſonã mulieris ha beat aliũde unde ſatiſſa ciat ꝓ dictis melioramẽ tis tẽpore iudicij.ideo ſi habet tene tur ſatiſface re:

a q Uod dicit. non re petunẗ. Bar.in hoc fuit cõtrarius.uide de hoc articulo ĩ.l.diuortio.§. impẽdia.ſ.ti.i.⁊ ibi Ang.tȝ ↄ Bar.⁊ dicit ſe ita ↄſuluiſſe apud urbẽ ve terẽ ꝑ no.ꝑ bar.in.l.cũ q̃rereẗ.§.ꝑdijs.de le.iij.⁊ imol.in.d.§.ĩpedia.cõ cordat ꝙ ſi eſt expẽſa tpalis:ut qa ſiat qd tãtũ ſingulo menſe cuſtodibus tũc ptinet ad maritũ.ſecus ſi fuit ꝑpetua vt ſi emit ſuos q ꝑpetuo eẽ de bẽt ad cuſtodiã.facit qꝺ habeẗ in.l.ſuos ꝺ ali.lega.nec obſtat ꝑdictis di ctus.§.ꝑdijs qa ibi teſtator legabat fũdũ:⁊ ea q̃ parata erant culture. iõ nimirũ ſi ſeruus ſaltuarius nõ uenit qa nõ operaẗ circa culturã. ſecus ſi legaſſet ea q̃ parata erãt gratia fructuũ ꝑcipiẽdorum cum ſeruus ſaltua rius ſit paratus:ut melius ⁊ facilius ꝑcipiaẗ fructus.⁊ vide no.in.l. do mus:⁊ in.l.ſũptus de le.i.⁊ uide que dixi in.d.§.ꝑdijs. Et no. Imo.in.d. .l.ſũptus. b Repeti. De h̄ poſt imo.aliq̃aliter tãgũt moderni in.l. dom⁹ ĩ ſi.ꝺ le.i.⁊ ſolet ẽt tractari in.l.diuortio.§.ĩpẽdia.ꝑallegato. alex.

ℭ Rerum amotarũ. Rubrica.

c r Erũ amotarũ.inſtitu.de oblig. Adde.l.ꝑtor:⁊ ibi Bar.ſ.de eden

d ℭ Et ipſa poſſit.ſʒ dic ꝙ in materia hui⁹ tituli nõ ſolũ ꝓ reb⁹ amo tis ↄpetit h̄ actio.ſʒ ẽt certi ↄdictio.textus ẽ multũ not.i.l.ſi ↄcubina.§. nõ ſolũ.j.eo.qꝺ no.⁊ ꝺ iſta elemoſyna quã facit mulier de bonis mariti.